

ข้อสังเกตของคำยืมภาษาแต้จิ๋วในสังคมไทย

เจริญ เพ็ชรรัตน์ *

Charenr Petcharat

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประชากรไทยมีจำนวนมากที่มีเชื้อสายจีน ด้วยเหตุที่ในอดีต ชาวจีนเดินทางเข้ามาค้าขายและหาเลี้ยงชีพในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ ชาวจีนอพยพไปตั้งถิ่นฐานในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่ง ชาวจีน ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นชาวจีนแต้จิ๋ว ส่งผลให้ภาษาจีนแต้จิ๋วเข้ามามีบทบาท ในลักษณะคำยืม ในภาษาไทยมากกว่าภาษาจีนถิ่นอื่นๆ คำยืมภาษาแต้จิ๋วเหล่านี้จากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงด้วยสภาพสังคมและวิถีชีวิต ของผู้คน ที่ต่างจากในอดีต ปัจจุบันมีคำยืมภาษาแต้จิ๋วในอดีตจำนวนไม่น้อยที่ เลิกใช้แล้ว บางคำความหมายหายไปจากความหมายเดิม หรือเปลี่ยนไปเป็นภาษาสแลงในภาษาไทย ในขณะที่บางคำยังคงเป็นที่รู้จักและใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ: ภาษาจีนแต้จิ๋ว คำยืม สังคมไทย

Abstracts

There are a number of Thai population are ethnic Chinese due to Chinese people move to Thailand to engage in business and earn a living in the past day, especially the period of the changing time to Communist regime. Thus, more and more Chinese immigrants settle in overseas and those who immigrant to Thailand are Chaozhou people which lead to Chaozhou dialect play an important role in Thai. From past to present, by the situation of society and the changing way of life have made the borrow words from Chaozhou dialect disappear from using; while the meaning of some of them have changed from the original meaning or become using in slang style; and some of them are known and still using in daily life.

Keyword: Chaozhou dialect, loan word, Thai society

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Lecturer, Division of Chinese Language, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Chiang Mai University

ความนำ

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีอาณาเขตติดทะเลเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะทางด้านตะวันออก ตั้งแต่เหนือจรดใต้ ประชากรที่อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีพื้นที่ติดทะเลยาวกว่า 1,800 ตารางกิโลเมตร มักพึ่งพาทะเลในการดำรงชีวิต ดัง สำนวน โบราณ ที่ออกเสียงเป็น ภาษาจีนกลางที่ว่า “โคว้ไห่หิงไห่ โคว้ซัวหิงซัว (靠海吃海, 靠山吃山)” ซึ่งมีความหมายว่า “อยู่ใกล้กับทะเลก็หากินกับทะเล อยู่ใกล้กับภูเขาก็หากินกับภูเขา” ชาวจีนแถบนี้สร้างเรือลำเล็ก ๆ ล่องไปตามแม่น้ำจนถึงลำใหญ่ ๆ ล่องไปในมหาสมุทรเพื่อหาเลี้ยงชีพ ผ่านความลำบากยากแค้นต่าง ๆ นา ๆ ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของคนจีนรวมทั้งคนแต่จิวที่ฝังอยู่ในสายเลือด ชาวจีนมีความมานะอดทนในการพยายามเอาชนะธรรมชาติด้วยความสามารถและความกล้าหาญ

บริเวณพื้นที่แต่จิวและซัวเถาในมณฑลกว่างตุง มีชื่อเรียกสั้น ๆ เป็นภาษาแต่จิว ว่า “แต่ซัว”¹ (潮汕) ” ด้านเหนืออยู่ติดกับมณฑลฮกเกี้ยน ซึ่งมีเมืองสำคัญเช่น เอ๋มมิ่ง (厦门) ฮกจิ๋ว (福州) อยู่ในมณฑลนี้ ด้านใต้ติดกับเมืองกวางเจา เกาะฮ่องกง และเกาะไหหลำ ประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งมาแต่โบราณนับพันปีก่อน ก็อาศัยเรือที่ทำด้วยไม้ไปมาหาสู่กันระหว่างพื้นที่ในภูมิภาคนี้ เขต “แต่ซัว” มีแม่น้ำ ฮังก้ง (韩江) ซึ่งเป็นแม่น้ำ ที่ใหญ่เป็น อันดับสองของมณฑลฮกเกี้ยนไหลผ่านพื้นที่บริเวณนี้ และไหลลงสู่ทะเลจีนใต้ แม่น้ำนี้แยกออกเป็นแม่น้ำสายเล็กๆ ไหลกลับไปมาหนาแน่นเหมือนสายใยของแมงมุม ซึ่งมีท่าเรือเล็กใหญ่ตลอดลำแม่น้ำที่ตัดกันเป็นจำนวนมาก ท่าเรือเหล่านี้ล้วนมีส่วนสำคัญต่อท้องถิ่นบริเวณนั้น ในยุคกลางของราชวงศ์ซิงดำบลจิงนัม (樟林) ที่อำเภอเถ่งไฮ้ (澄海) เป็นท่าเรือที่มีความสำคัญโดดเด่นของพื้นที่บริเวณนี้ คำว่า “จิงนัม” ในภาษาแต่จิวแปลว่า “ป่าการบูร ” ด้วยเหตุที่ว่าพื้นที่แถบนี้มีการปลูกต้นการบูรเป็นส่วนใหญ่ กอปรกับอำเภอเถ่งไฮ้มีพื้นที่ติดทะเลทั้ง 3 ด้าน จิงนัมจึงเปรียบเสมือนประตูสู่โลกภายนอกของแต่ซัว

พื้นที่แต่ซัวอยู่ทางตะวันออกของมณฑลกว่างตุง ด้านหน้าติดทะเล ด้านหลังติดภูเขาในอดีตการคมนาคมไม่สะดวก ห่างไกลจากการปกครองและเศรษฐกิจของส่วนกลาง จึงมีชื่อเรียกว่า “ท้ายมณฑลมุมประเทศ” ซึ่งประชากรหนาแน่น แต่ทรัพยากรน้อย ในพื้นที่ทั้งหมดของแต่จิวกว่า 10,300 ตารางกิโลเมตร มีที่ราบประมาณ 1/4 นอกจากนั้นเป็นภูเขา ในอดีตที่ผ่านมา คนแต่จิวทำงานหนักตลอดปี แต่ไม่สามารถหาเงินมาเลี้ยงครอบครัวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเจออุทกภัยก็ยิ่งทำให้ข้าวยากมากแแพง ประชาชนล้มตายเป็นจำนวนมาก เพราะความหิวโหยและขาดอาหาร จึงทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐานมากถึง 80% ด้วยมีพื้นที่ติดทะเล ชาวแต่จิวจึงหาหนทางไปแสวง

¹ ชื่อสถานที่และคำอื่นในบทความนี้ถอดเสียงอ่านจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนแต่จิว

โชคยังต่างประเทศ เพราะเป็นความหวังสุดท้ายที่พวกเขาพอจะเลือกได้ ชาวจีนเหล่านี้นำเกลือฝืนหมอนไปติดตัวไป มีประโยคแต่จิวในเพลงพื้นเมืองร้องว่า “บ่คอหน่ายฮ้อเจงเตียมก้วย (无可奈何蒸甜铍)” ซึ่งหมายถึง “อยู่ที่บ้านเกิดไม่รู้จะทำมาหากินอะไร ก็เลยต้องนั่งขนมแข่ง ” เพื่อใช้เป็นเสบียงในการเดินทางไปทำมาหากินในต่างแดน ขนมแข่งทำจากแป้งข้าวเหนียว เก็บไว้กินได้นานๆ โดยปกติแล้วการนั่งขนมแข่งจะทำตอนช่วงใกล้ตรุษจีน แต่ด้วยเหตุที่ต้องใช้เป็นเสบียงในการเดินทาง คนที่ไม่มีเงิน ก็ต้องหาทางหีบฮิมมาก่อน เพื่อซื้อแป้งข้าวเหนียวและน้ำอ้อยมาทำขนมแข่ง ประโยคนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่าชาวแต่จิวประสบปัญหาต่างๆ จน จำต้องจากบ้านเกิดเพื่อไปแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า ประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในนานาประเทศที่ชาวแต่จิวอพยพหรือเดินทางมาทำมาหากิน

ถ้าพิจารณาจากมุมมองของประเทศไทย ประเทศไทยยังมีพื้นที่มาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร พื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตทางเกษตรกรรมได้ผลดี แต่ขาดความรู้และวิทยาการที่จะผลิตสินค้า หรือเพิ่มผลผลิต นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ และประชากรไทยต่างก็แสดงความเป็นมิตรต่อคนจีน จึงสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ซึ่งเป็นแรงดึงดูดให้ชาวจีนเข้ามาตั้งรกรากฐานในประเทศไทยจำนวนมาก สำหรับมุมมองของเมืองแต่จิวนั้นการย้ายถิ่นฐานของคนแต่จิวมีหลายสาเหตุ บางคนเป็นเพราะการเมือง การเกณฑ์ทหาร ความอดอยากยากจน บางคนก็ต้องการมาค้าขาย แต่ส่วนใหญ่ก็มาด้วยเหตุผลของการดำรงชีพ การเดินทางเข้ามาของคนแต่จิวนอกจากนำสิ่งที่ประเทศไทยไม่มีเข้ามาแล้ว ภาษาแต่จิวที่พวกเขาเหล่านั้นใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ก็มีบทบาทสำคัญต่อภาษาไทย ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการสัมผัสภาษาโดยผ่านประชาชนโดยตรงของสองวัฒนธรรม และเกิดการยืมคำซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชื่อสิ่งของ ชื่ออาหาร มีการยืมเข้ามาใช้ในภาษาไทยโดยวิธีการทับศัพท์

ลักษณะเฉพาะของภาษาจีนแต่จิว

ภาษาจีนแต่จิวหรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ภาษาแต่ซัว (潮汕话)” ที่ชาวจีนแต่จิวใช้อยู่ในประเทศจีนและในต่างประเทศนั้นจัดอยู่ในกลุ่มภาษาหมิ่น (闽方言) ซึ่งเป็นหนึ่งในภาษาท้องถิ่นของจีน ส่วนมากใช้กันแพร่หลายในพื้นที่ของมณฑลฮกเกี้ยน มณฑลกวางตุ้ง และมณฑลไหหลำ แต่จะมีการใช้มากแถบบริเวณทิศตะวันออกของมณฑลกวางตุ้ง ซึ่งรวมถึงซัวเถา (汕头) แต่จิว (潮州) แต่เอี้ย (潮阳) เอี้ยวเพ็ง (饶平) เก็กเอี้ย (揭阳) เถ่งไฮ้ (澄海) หน่าโอ (南澳) และโผวเล้ง (普宁) ภาษาจีนแต่จิวเป็นหนึ่งในภาษาถิ่นโบราณของจีนที่มีประวัติอันยาวนาน โดยเฉพาะคำศัพท์ที่สืบทอดมาจากภาษาจีนโบราณ โครงสร้างของรูปประโยคก็มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างจากภาษาจีนกลาง หรือที่เรียกว่า ผู้ทงฮว่า (Putonghua) ในอดีตที่ผ่านมา

มา การศึกษาภาษาจีนแต่จิวได้รับความสนใจจากนักภาษาศาสตร์ทั้งในประเทศจีนและต่างประเทศ เป็นอย่างมาก นักภาษาศาสตร์ชาวสวีเดน เกาเบินฮั่น (高本汉 Karl Bernhard) เคยระบุในหนังสือ “การศึกษาภาษาจีน ” (A Study of Chinese Linguistics) ว่า “ภาษาซัวเถา ” (ภาษาจีนแต่จิวที่พูดกันในเมืองซัวเถา) เป็นภาษาจีนท้องถิ่นโบราณที่เก่าแก่และมีเอกลักษณ์พิเศษ อาทิเช่น ด้านเสียงในภาษาจีนแต่จิวไม่มีเสียง “เฟอ[f]” คำที่ออกเสียงนี้ในภาษาจีนกลาง ภาษาแต่จิวก็จะออกเสียงเป็น “เปอ[b]” หรือ “เพอ[p]” เช่น คำว่า “ซื่อฟาง(สี่ด้าน)” ก็จะออกเสียงเป็น “ซื่อปัง” “มีเฟิง(ผึ้ง)” ก็จะออกเสียงเป็น “บีปัง” เป็นต้น ส่วนคำศัพท์ที่ยังคงสืบทอดมาจากคำโบราณ และใช้กันอยู่จนถึงทุกวันนี้ อาทิเช่น “เซ็งลี่ (生理 คำขาย)” “เถ้าแก่ (头家)” “เจียะม้วย (食糜 กินข้าวต้ม)” “เก้ออี้ (交椅)” “ก้วยเตี้ยว (面条)” “เจียโบยเถาะ (食无落กินไม่ลง)” คำเหล่านี้ นอกจากเป็นคำที่ชาวจีนแต่จิวใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว คนไทยก็ได้ยืมคำส่วนหนึ่งจากชาวจีนแต่จิวที่อยู่ในประเทศไทยมาใช้ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทย

คำยืมภาษาจีนแต่จิวในภาษาไทย

คำยืม คือ คำที่ยืมจากภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งเป็นผลจากการสัมผัสภาษา โดยในแต่ละภาษาล้วนมีคำยืมจากภาษาต่างประเทศมากน้อยแตกต่างกันไป คำยืมภาษาจีนแต่จิวในภาษาไทยก็เป็นส่วนหนึ่งของคำยืมในภาษาไทย ด้วยเหตุผลความยากจนฝืดเคืองในพื้นที่แต่จิว และการสู้รบระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์กับพรรคก๊กมินตั๋ง ทำให้ชาวจีนแต่จิวเดินทางออกนอกประเทศเป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่ก็เดินทางมายังประเทศไทย ส่งผลให้ภาษาจีนแต่จิวเข้ามามีบทบาทในภาษาไทยมากกว่าภาษาจีนถิ่นอื่นๆ คำเหล่านั้นมีทั้งคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นคำนาม หรือคำเรียกชื่อเฉพาะ ซึ่งอาจจะยังไม่มีการบัญญัติขึ้นใช้ในภาษาไทย หรือเป็นสิ่งที่ไม่เคยมีอยู่ในประเทศไทยมาก่อนซึ่งมักจะเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินที่เราเห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น เต้าหู้ เต้าฮวย เต้าเจี้ยว เกี่ยมอี เกี่ยมฉ่าย เก็กฮวย ซื่ออ้ว ปาท่องโก๋ เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้ว ภาษาที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารระหว่างกันมักจะแปรเปลี่ยนไปตามปัจจัยของกาลเวลา สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของภาษาที่สัมผัส ชาวจีนที่เข้ามาทำมาหากินในประเทศไทยมักจะจับกลุ่มอยู่ด้วยกันเป็นชุมชนที่หนาแน่น ซึ่งมีทั้งจินกวางตุ้ง จีนแต่จิว จีนไหหลำ จีนแคะ เป็นต้น พวกเขาเหล่านั้นนอกจากจะติดต่อกันด้วยกันแล้ว ยังใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารในชีวิตประจำวันอีกด้วย และจากการติดต่อกับคนไทย ทำให้มีคำยืมภาษาแต่จิวในภาษาไทยเกิดขึ้น จากอดีตจนถึงปัจจุบัน คำยืมภาษาแต่จิวก็มีการแปรเปลี่ยนไปบ้าง เช่น การเข้ามาช่วงแรกของชาวจีนนั้น ก็เพื่อมาทำมาหากินโดยใช้แรงงานเป็นหลัก ซึ่งผู้ใช้แรงงานในภาษาจีนแต่จิวเรียก “จับกัง” ต่อมาพวกเขาเหล่านั้นอาจมีฐานะที่ดีขึ้น มีกิจการเป็นของตัวเอง จนกลายเป็น “เถ้าแก่” และเกิดการ

จ้างงานคนไทยมาทำงานนี้แทน มีการใช้ภาษาแต่จิวในการสื่อสารระหว่างคนไทยและคนจีน ภายหลังคำว่า “จับกัง (杂工)” ฟังดูแล้วทำให้รู้สึกว่าเป็นการดูถูกผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า “กรรมกรหรือคนงาน” แทน ทำให้คำว่า “จับกัง” ไม่เป็นที่นิยมใช้อีกต่อไป หรือคำว่า “ซินแส (先生)” ซึ่งหมายถึงหมอดูชาวจีนนั้น ในอดีตนั้น คำว่า “ซินแส” เป็นคำที่ขย่งให้เกียรติต่อผู้ที่มีความรู้ หรือครูบาอาจารย์ และด้วยเหตุที่ว่าการทำงานทายทักก็ต้องเป็นคนที่มีความรู้ในวิชาสิพระคัมหนึ่ง จึงมีการใช้คำว่า “ซินแส” ต่อมาคำนี้ก็ไม่ค่อยเป็นที่นิยม และผู้คนได้หันมาใช้คำว่าหมอดู หรือโหรแทน ปัจจุบันคำยืม ภาษาจีนแต่จิวในภาษาไทย บางส่วนได้หายไปจากความทรงจำของผู้คน อย่างไรก็ตาม คำยืมบางส่วนก็ยังใช้จนถึงปัจจุบัน หาก ณ วันนี้มองย้อนกลับไปดู คำยืมภาษาจีนแต่จิวที่ไทยยืมมาใช้นั้น สามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภทดังนี้

1. คำยืมภาษาแต่จิวที่ใช้บ่อยลง

จากสภาพสังคมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีได้เกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้อีก คำยืมภาษาแต่จิวในอดีตเหล่านี้จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้อีกต่อไป เช่น

1) จีมก้อง (进贡) — หมายถึง การเจริญทางพระราชไมตรีด้วยการถวาย เครื่องราชบรรณาการ ในอดีตไทยได้มีการส่งเครื่องราชบรรณาการ ไปให้แก่จีนเพื่อผูกสัมพันธ์ไมตรี เพราะจีนเป็นประเทศใหญ่และมีบทบาทสำคัญ แต่ในปัจจุบันประเทศไทยและประเทศจีนต่างเป็นอิสระซึ่งกันและกัน จึงไม่มีการใช้คำนี้อีกต่อไป

2) ท่องสื่อ (通事) — คำว่า “ท่อง” หมายถึง “(通) ทง” ในภาษาจีนกลาง มีความหมายว่ารู้เรื่อง สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ และ “สื่อ” มาจากคำว่า “(事) สื่อ” หมายถึงเรื่องต่างๆ ดังนั้นคำว่า “ท่องสื่อ” จึงมีความหมายว่าเป็นผู้ทำหน้าที่แปลภาษานั้นเอง แต่ในปัจจุบันนี้เราใช้คำว่าล่ามแทนคำว่า “ท่องสื่อ” ซึ่งหมายถึงผู้ทำหน้าที่แปลภาษา คำว่า “ท่องสื่อ” จึงไม่มีการใช้ในภาษาไทยอีกแล้ว

3) โปยก้วน (批馆) — ในอดีตชาวจีนโพ้นทะเลที่เดินทางมาประเทศไทย ก็มุ่งหวังที่จะทำมาหากินเพื่อหารายได้ไปจุนเจือครอบครัวในประเทศจีน แต่เนื่องด้วยในขณะนั้นยังไม่มีระบบธนาคารที่จะมาทำหน้าที่ส่งเงินดังกล่าว โปยก้วนซึ่งเป็นหน่วยงานเอกชนในสมัยก่อน ก็ได้ทำหน้าที่ในการส่งเงินหรือจดหมายของชาวจีนโพ้นทะเลกลับไปยังบ้านเกิดของตัวเอง แต่หลังจากที่มีระบบไปรษณีย์และธนาคารเกิดขึ้น บทบาทของโปยก้วนก็หมดไปโดยปริยาย

4) โป๊ะจ่าย (船载) — คำว่า “โป๊ะ” หมายถึง “เรือ” ส่วนคำว่า “จ่าย” หมายถึง “การบรรทุก” คำนี้จึงหมายถึงเรือที่ใช้บรรทุกสินค้า เช่น ในอดีตที่นครสวรรค์ก็มีศูนย์รวมการนำข้าวสารล่องมากรุงเทพฯ โดยใช้เรือโป๊ะจ่าย แต่ปัจจุบันไม่มีการใช้คำนี้อีกแล้ว

2. ชาวจีนแต้จิ๋วในเมืองไทยบัญญัติศัพท์แต้จิ๋วขึ้นมาใหม่

คำเหล่านี้ไม่เคยปรากฏการใช้ในเมืองแต้จิ๋วเลย เป็นคำที่คนแต้จิ๋วที่มาทำมาหากิน และตั้งรกรากในประเทศไทยบัญญัติขึ้นมาใหม่ เช่น

1) เกาเหลา (交捞) — หมายถึงก๋วยเตี๋ยวที่ไม่ใส่เส้น ใส่แต่เนื้อและผัก คนไทยคุ้นเคยกับคำนี้ดี มีคนเคยอธิบายคำว่า “เกาเหลา” หมายถึงอาหารประเภทแกงจืดซึ่งขายอยู่ในภัตตาคารซึ่งเป็นตึกสูง แต่ในความเป็นจริงแล้ว จากการสอบถามจากศาสตราจารย์หลินหลุนหลุน (林伦伦教授) ผู้เชี่ยวชาญภาษาแต้จิ๋วแห่งมหาวิทยาลัยซัวเถา และผู้รู้ท่านอื่นๆต่างให้ความหมายที่ตรงกันว่า ในภาษาจีนแต้จิ๋วมีคำที่ออกเสียงว่า “เกาเลา” แปลว่าหลายสิ่งหลายอย่างรวมอยู่ด้วยกัน ซึ่งไม่ใช่ตัวหนังสือจีน (高楼) ที่แปลว่า “ตึกสูง” แต่อย่างไรก็ตาม ส่วนชาวจีนแต้จิ๋วในไทยใช้คำนี้เรียก “ก๋วยเตี๋ยวที่ไม่ใส่เส้น” มีเนื้อ และผักรวมอยู่ด้วยกัน และคนไทยก็ใช้ตามกันจนถึงทุกวันนี้

2) เจ้าสัว (座山) — ถ้าแปลจากตัวอักษรจีนหมายถึง “ภูเขาสูงหนึ่ง” ชาวจีนแต้จิ๋วในไทยใช้คำนี้เปรียบเทียบกับผู้ที่มีทรัพย์สินมากมายเหมือนภูเขา

3) ซื่ออ้วง (豉油 loŋ 53) ²—เป็นคำในภาษาไทย “โรง” ผสมกับคำแต้จิ๋ว “ซื่ออ้วง” หมายถึงโรงงานทำซื่ออ้วง แต่ออกเสียงแบบคนจีนว่า “ล่ง” หรือคำว่า “โปลิบล่ง” หมายถึงโรงพัก “ฉ่ายล่ง” หมายถึงโรงงานฝักคอง “กักเป่าจิ้ง” หมายถึงกระเป๋าดัง เป็นต้น

4) สี่ก๊กพระยาศรี (四角帕雅喜) — สี่ก๊กหมายถึงสี่แยก ส่วนพ ระยาศรีก็คือ บ้านของ พระยาศรีสทเทพ เป็นสี่แยกที่เกิดจากถนนเจริญกรุงตัดกับถนนเฟื่องนคร ในสมัยรัชกาลที่ 4 บริเวณบ้านของพระยาศรีสทเทพอยู่เชิงสะพานมอญ เจ็กลากรถในสมัยนั้นจะเรียกสี่แยกว่า “สี่ก๊ก” และเมื่อเรียกรถมาบริเวณนี้จึงเรียกว่าไป “สี่ก๊กบ้านพระยาศรี” มาจนถึงปัจจุบัน

5) โอลี้ยง (乌凉) — “โอ” ในภาษาแต้จิ๋วหมายถึง “สีด้า” ซึ่งใช้แทนคำว่ากาแฟดำที่ไม่ใส่นม ส่วน “ลี้ยง (凉)” หมายถึงเย็น และถ้าเป็น “โอยัวะ (乌热)” ก็จะหมายถึงกาแฟร้อน ส่วน “แต่ลี้ยง (茶凉 ชาเย็น)” “แต่ยัวะ (茶热 ชาร้อน)” ก็เป็นคำลักษณะเดียวกัน และใช้เฉพาะในเมืองไทยเท่านั้น ชาวจีนแต้จิ๋วในแผ่นดินใหญ่ไม่ใช้คำเหล่านี้

3. คำยืมภาษาแต้จิ๋ว ที่มีการบัญญัติคำภาษาไทยขึ้นมาใช้แทนที่ หรือเป็นการใช้ทั้งสองอย่างตามแต่ละบุคคล

²林伦伦. (2006) 潮汕方言和泰语的双向借词及其演变 [J]. 民族语文, (2), 24-30. อาจารย์หลิน หลุนหลุนได้อธิบายในบทความดังกล่าวว่า (豉油 loŋ 53) หมายถึงโรงงานซื่ออ้วงที่ใช้คำแต้จิ๋วผสมกับคำภาษาไทย “โรง” หมายถึงโรงงานทำซื่ออ้วง

ภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันในประเทศไทย ลูกหลานชาวจีนแต่จิว ที่เรียนหนังสือในโรงเรียนไทยก็จะคุ้นเคยกับการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกันมากกว่าภาษาแต่จิว ดังนั้นคำยืมภาษาแต่จิวส่วนหนึ่งจึงไม่เป็นที่นิยมใช้กัน อีกทั้งคำยืมเหล่านั้นสามารถใช้คำภาษาไทยมาแทนได้ โดยคำนึงถึงลักษณะ หรือรูปร่างของสิ่งของนั้นๆ โดยทั่วไปแล้ววิธีการบัญญัติคำยืมภาษาต่างประเทศวิธีหนึ่ง คือการทับเสียงคำ านั้น เช่น กาแฟ เบียร์ แอร์ แพทเทิร์น ไชโค ฟุตบอล เป็นต้น หรือการทับศัพท์เสียงและสนธิกับคำภาษาไทย เช่น ก๋วยเตี๋ยวน้ำ ซิวฮ้วน กุ๋น ขาว เต้าหู้ดำ อีกรูปแบบหนึ่งคือการแปลความหมายของคำยืมนั้นเป็นภาษาไทย เช่น จากไข่ทำ เป็นหัวผักกาด จากฮือแซ เป็นปลาดิบ กอเอี้ยะ เป็นพลาสติก เป็นต้น ตัวอย่างของคำแต่จิวที่มีการบัญญัติคำภาษาไทยเข้ามาใช้แทนที่มีดังนี้

1) เกาเหลียง (高粱) — เป็นเมล็ดชนิดหนึ่งของจีนที่ใช้ธัญพืชที่ชื่อเกาเหลียงในการหมัก เกาเหลียงเป็นธัญพืชที่ปลูกในเมืองจีน ในเมืองไทยไม่มีธัญพืชชนิดนี้ ดังนั้นผู้คนจึงได้เปลี่ยนมาใช้คำว่า “เหล้าจีน” แทนที่เหล้าเกาเหลียง ซึ่งสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนกว่า

2) ตังกวยและ (冬瓜册) — คำว่า “ตังกวย” หมายถึงผักเขียว คำว่า “และ” ไม่ได้แปลว่า “เชื่อม” แต่หมายถึงการนำผักมาผ่านการเชื่อม มีลักษณะแห้งเป็นเกล็ดน้ำตาล โดยรูปร่างของผักจะหั่นเป็นชิ้นๆ คล้ายกับหนังสือโบราณของจีนที่ทำจากซี่ไม้ไผ่เป็นแท่งแบนๆ แล้วใช้เชือกร้อยด้านบนและด้านล่าง ชาวจีนแต่จิวจึงเรียกว่า “และ” ปัจจุบันคนไทยนิยมเรียกขนมชนิดนี้ว่า “ผักเชื่อม”

3) โกยซีหมี่ (鸡丝面) — ประกอบด้วยเส้นบะหมี่ที่นำมาทอดกรอบ ส่วน “โกยซี” หมายถึงเนื้อไก่ที่หั่นหรือฉีกเป็นเส้นๆ ซึ่งเป็นส่วนผสมของน้ำที่ราดบนเส้นบะหมี่ คนไทยจึงคิดคำขึ้นใหม่โดยอิงจากเส้นบะหมี่ทอดกรอบเป็นหลักและเปลี่ยนชื่อเป็นหมี่กรอบราดหน้า

4) หยวนโล้ (暖炉) — “หยวน” หมายถึงร้อน “โล้” ก็คือ “เตา” ซึ่งหมายถึงหม้อไฟที่ใช้สำหรับอุ่นอาหารโดยมีถ่านช่วยให้ร้อนอยู่ตลอดเวลา ด้วยภูมิอากาศของประเทศจีนค่อนข้างหนาวเย็น คนจีนจึงนิยมกินอาหารร้อนๆ เพื่อบรรเทาความหนาวเย็นและให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ดังนั้น การใช้ หยวนโล้มาใส่อาหารก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถกินอาหารร้อนๆ ได้ ปัจจุบันคำนี้ได้เปลี่ยนมาใช้คำว่าหม้อไฟแทนแล้ว

5) บะช่อ (肉脞) — หมายถึงหมูสับ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของคัมจิดในอาหารของชาวจีน โดยการนำเนื้อสัตว์มาสับให้ละเอียดด้วยมีดปั้งตอ คนไทยดูจากลักษณะของการสับหมู จึงเรียกว่าหมูสับ ภายหลังมีการใช้เครื่องบดหมูแทนการสับด้วยมีด จึงทำให้เกิดคำว่าหมูบดขึ้น ปัจจุบันนิยมใช้คำว่าหมูสับและหมูบดมากกว่าคำว่า “บะช่อ”

4. คำยืมภาษาแต่จิ๋วที่ยังใช้กันอยู่ในภาษาไทยและเป็นที่รู้จักแพร่หลายของคนทั่วไป

คำยืมเหล่านี้ค่อนข้างหลากหลาย มิให้เห็นกันอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น

- 1) คำเรียกขาน—เจ้าสัว เลี้ย เจ้าแก๋ อาแปะ อาม่า อาเฮีย อาเจ้ ก๊วย เป็นต้น
- 2) คำที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและพิธีกรรม—กวนอิม พระถังซัมจั๋ง โป๊ยเซียน ปุนเถ่ากง เซียมซี ฮวงจุ้ย กงเต๊ก เป็นต้น
- 3) คำในวงการธุรกิจ—หุ้น เซ็ง ตึง ฮั่ว โปย ป้าย ห้าง เป็นต้น
- 4) คำที่เกี่ยวข้องกับอาหารและเครื่องปรุงต่างๆ เช่น เป้าฮื้อ บะหมี่ เกาเหลา กู๋ฉ่าย คิ่นฉ่าย ซาลาเปา เกี้ยว ฉาก๊วย ตังกวย โป๊ยก๊ก จ๊กโจ้ว เป็นต้น
- 5) คำอื่นๆ เช่น แมะ(ซีฟง) ชง(ซา) เก้าอี้ โต๊ะ เก๊ะ ยี่ปั่ว (วัน)เซงเม้ง แป๊ะเจี๊ยะ เฮง เฮียน ซวย เป็นต้น

5. คำยืมภาษาแต่จิ๋ว ที่นำมาใช้ในภาษาไทย แต่ความหมายเปลี่ยนไปจากความหมายเดิมของภาษาแต่จิ๋ว หรือกลายเป็นภาษาสแลงในภาษาไทย

- 1) เกาเหลา เดิมหมายถึงถ้วยเตี่ยวที่ไม่ใส่เส้น ใส่แต่เครื่องต่างๆ เช่นหมู ลูกชิ้น เครื่องใน เป็นต้น ต่อมาการที่ถ้วยเตี่ยวไม่ใส่เส้น หมายถึงไม่กินเส้น ภายหลังคำว่า “เกาเหลา” นอกจากจะหมายถึงถ้วยเตี่ยวที่ไม่ใส่เส้นแล้ว ยังหมายถึงคนสองคนมีทัศนคติที่แตกต่างกัน ไม่ลงรอยกัน ยากที่จะร่วมมือกันทำงาน เป็นต้น
- 2) ปาท่องโก๋ จริงๆแล้วหมายถึงแป้งที่ผสมกับน้ำตาล ผงฟู แล้วนำไปนึ่ง ตัวขนมนี้มีลักษณะฟู เล็กน้อย แต่ด้วยเหตุที่ในสมัยก่อน คนไทยสับสนกับคำว่า “อิวจาก้วย” ซึ่งหมายถึงปาท่องโก๋ที่ทอดขายในปัจจุบัน และเรียกผิดจนถึงทุกวันนี้ จริงๆแล้วต้องเรียกว่า “อิวจาก้วย”
- 3) โปย เดิมหมายถึงจดหมาย ซึ่งชาวจีนโพ้นทะเลมักใช้บริการของ “โปยก๊วน” ในการส่งจดหมาย หรือเงินที่หามาได้ ส่งไปจุนเจือครอบครัวที่อยู่ประเทศจีน แต่คนไทยเข้าใจผิดคิดว่าเนื้อหาในกระดาษที่เขียนเป็นรายชื่อหรือเนื้อหาที่ใช้อ้างอิง ความหมายจึงหายไปและใช้มาจนถึงปัจจุบัน
- 4) เต็ง เดิมหมายถึงการชั่งหรือตาชั่งสำหรับชั่งน้ำหนัก ต่อมาภายหลัง ความหมายได้แปรเปลี่ยนไป หมายถึงการคาดการณ์ในการแข่งขันว่าจะได้รับชัยชนะ โดยใช้คำว่า “ตัวเต็ง” หรือคำว่า “เต็งหนึ่ง” ซึ่งอาจโยงกันได้บ้างในส่วนของ การคาดคะเนจากผู้เข้าแข่งขันทั้งสองฝ่าย
- 5) เซียงกง เดิมคือศาลเจ้าเงินที่เรียกเทพเจ้าองค์นั้นว่า “เซียงกง” แต่พอตีบริเวณนั้นมีร้านค้าซื้อขายอะไหล่เก๋ารถยนต์ จึงทำให้คนเรียกติดปากสถานที่ขายอะไหล่รถยนต์ว่า “เซียงกง”

การสำรวจคำยืมภาษาแต้จิ๋วในภาษาไทย

คำยืมภาษาจีนแต้จิ๋วที่ไทยยืมมาใช้ ก็เป็นไปตามกฎแห่งการวิวัฒนาการของภาษา ดังนั้น ภาษาจีนแต้จิ๋วในเมืองไทยจึงมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมไทยและอิทธิพลของภาษาไทย และเพื่อเป็นการศึกษาคำยืมภาษาจีนแต้จิ๋วในภาษาไทยที่เคยใช้กันอย่างแพร่หลายในอดีตนั้น ว่า ในปัจจุบันนี้คำเหล่านี้ยังเป็นที่รู้จักกันมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มคำยืมภาษาแต้จิ๋ว เพื่อใช้สำรวจกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 49 คำ และสามารถจำแนกคำยืมเหล่านี้ออกเป็นประเภทต่างๆ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประเภทของคำยืม

อาหารการกิน	คำเรียกขาน	คำกริยา	สิ่งของ	คุณลักษณะ	อื่นๆ
14 คำ	12 คำ	9 คำ	6 คำ	3 คำ	5 คำ

จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 126 คน ที่สำรวจในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 เพศชาย มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเชื้อสายจีนและไม่มีเชื้อสายจีนนั้น มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 60 และ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 และ 52.4 ตามลำดับ ในส่วนช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น ช่วงอายุ 21-30 ปีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาได้แก่ 15-20 ปี และ 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.0 และ 22.2 ตามลำดับ ในด้านอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษามีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.7 รองลงมาได้แก่ผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 27.0 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		
เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	41	32.5
หญิง	85	67.5
เชื้อสายจีน		
มี	60	47.6
ไม่มี	66	52.4

อายุ		
15-20 ปี	34	27.0
21-30 ปี	37	29.4
31-40 ปี	20	15.9
41-60 ปี	28	22.2
60 ปีขึ้นไป	7	5.6
อาชีพ		
ข้าราชการ	12	9.5
รัฐวิสาหกิจ	1	0.8
หน่วยงานเอกชน	17	13.5
ธุรกิจส่วนตัว	34	27.0
นักศึกษา	40	31.7
อื่นๆ	22	17.5

จากกลุ่มคำยืมที่สำรวจ คำยืมที่ผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักและรู้ความหมาย 10 อันดับแรก ได้แก่คำว่า ไช้เท้า ซาเล้ง อาโก้ ไช้ห่วย หมี่สั่ว จับกัง อั้งโล่ แจ็ก จ้อ กอเอี้ยะ ในจำนวนนี้ คำบางคำ เช่น “ไช้เท้า” เป็นคำที่คุ้นเคยกันดี เพราะคนไทยนิยมนำมาปรุงอาหารเป็นส่วนประกอบของน้ำแกง หรือคำ “ไช้ห่วย” ก็มักปรากฏให้เห็นในสื่อหนังสือพิมพ์ เพราะมีการพูดถึงการเข้ามาของบริษัทขายส่งสินค้าของต่างประเทศ ส่งผลต่อการทำธุรกิจของร้านไช้ห่วยเสมอมา

ส่วนคำที่ไม่รู้จักได้แก่คำ ตัวปู้ เลี้ยงฮุ้น โปเก เลี้ยะพะ ถ้าวี่ว โปยก๊วน ผ่าผวย เซี้ยว แซแม่ กูปี ซึ่งในส่วนนี้ คำบางคำ เช่น “ถ้าวี่ว” คำว่า “ถ้าวี่ว” หมายถึงหัว หรือหัวหน้า ส่วนคำว่า “เซี้ยว” หมายถึงมือ รวมกันแปลว่า “หัวหน้าก๊วก ” ปัจจุบันไม่มีการใช้คำนี้อีกแล้ว ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่รู้จักคำว่า “ถ้าวี่ว”

ในส่วนของคำยืมแต่จิวที่เคยได้ยิน แต่ไม่รู้จักความหมายมี ล่องจุ้น ใต้ฮ้อง เกี่ยมอี๋ คือฮวน หมี่กึ่ง ลั่วลื้อ เก๊กซิม อั่งม้อ ซุชก หลงจู้ ซึ่งคำบางคำไม่ได้ใช้แล้ว แต่คำบางคำก็ยังมีการใช้ เช่น “ลั่วลื้อ” หมายถึงลูกน้อง หรือผู้ติดตาม ทั้งนี้คนรุ่นใหม่ที่รู้จัก อาจจะต้องเป็นผู้ติดตามข่าวสาร สม่่าเสมอ โดยเฉพาะคำว่า “ลั่วลื้อ” มักเกี่ยวข้องกับการเมือง

ตารางที่ 3 10 อันดับแรกของคำที่รู้จัก-ไม่รู้จัก-เคยได้ยิน

คำยืม	รู้จักและรู้	คำยืม	ไม่รู้จัก	คำยืม	เคยได้ยิน			
	ความหมาย		ร้อยละ		ความหมาย	แต่ไม่รู้		
			ร้อยละ		ความหมาย			
					ร้อยละ			
1	ไข่เต่า	80.2	11	ตัวปุย	69.8	21	ล่องจุ่น	30.2
2	ซาเล้ง	79.4	12	เคียงฮุ้น	69.0	22	ได้อ่อง	27
3	อาถู	77.8	13	โปเก	68.3	23	เกี่ยมอี	22.2
4	โซห่วย	75.4	14	เคียะพะ	67.5	24	ตือฮวน	21.4
5	หมี่ตัว	73.8	15	เถ้าฉิว	65.9	25	หมี่กึ่ง	20.6
6	จับกัง	73.8	16	โพยก๊วน	64.3	26	ลิ้วลือ	19.8
7	อั้งโล่	67.5	17	ฝ้าผวย	63.5	27	เก๊กชิม	19.8
8	แจ็ก	64.3	18	เซี้ยว	61.1	28	อั้งมือ	19.8
9	จ้อ	63.5	19	แซแฮม	61.1	29	ชูสก	19
10	กอลเอียะ	61.9	20	กูปี้	59.5	30	หลงจู้	17.5

ชาวจีนแต่จิวอพยพเข้ามาเมืองไทยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใช้แรงงาน เดิมทีพวกเขาเหล่านั้นพูดได้เพียงภาษาเดียวคือภาษาจีนแต่จิว ต่อมาได้พยายามเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้ในการทำมาหากิน และได้มีการติดต่อกับคนไทยมากขึ้น จึงเป็นเหตุให้ชาวจีนแต่จิวพัฒนาจากการใช้ภาษาเดียวเป็นสองภาษา ชาวจีนแต่จิวนอกจากใช้ภาษาจีนแต่จิวสื่อสารระหว่างกันในชีวิตประจำวันแล้ว ก็ยังจะใช้ในการกระทำพิธีหรือประเพณีต่างๆ ขอบเขตของการใช้ จะค่อนข้างจำกัดอยู่ในหมู่มุคนจีนแต่จิว และไม่ได้มีการสืบทอด จึงทำให้การใช้ภาษาแต่จิวในเมืองไทยลดน้อยลงเรื่อยๆ และอาจหมดไปในที่สุด

ณ วันนี้นับจำนวนชาวจีนแต่จิวรุ่นแรกๆที่เข้ามาเมืองไทยได้ลดน้อยลงไปเรื่อยๆ ส่งผลให้ภาษาจีนแต่จิวค่อนข้างจำกัดอยู่แต่ในแวดวงผู้สูงอายุ ส่วนลูกๆรุ่นที่สองที่เกิดในเมืองไทย ถ้าพ่อแม่พูดจีนแต่จิวกับลูก ลูกๆก็จะพูดเป็น ซึ่งส่วนใหญ่ใช้พูดกันเองในบ้านระหว่างพ่อแม่กับลูกหรือผู้สูงอายุเช่นปู่ย่าตายาย เป็นต้น แต่ลูกจะพูดภาษาไทยในระหว่างพี่น้องกันเองหรือไทยปนแต่จิว ส่วนลูกหลานตั้งแต่รุ่นที่สาม ไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาษาจีนแต่จิวเลยแม้แต่น้อย พวกเขาเหล่านั้นเกิดในเมืองไทย ไม่ว่าจะเรียนหนังสือ ทำงานหรือติดต่อเพื่อนฝูง ล้วนอยู่ในสิ่งแวดล้อม

ภาษาไทย จึงใช้แต่ภาษาไทยเป็นหลัก ส่วนตัวผู้สูงอายุชาวจีนแต่จิวเองถึงแม้จะมีความต้องการอยากให้ลูกหลานสืบทอดภาษาของบรรพบุรุษ แต่จากสภาพความเป็นจริงในสังคมไทย ลูกหลานคนจีนแต่จิวเกี่ยวข้องกับภาษาจีนแต่จิวหรือมีโอกาสใช้ภาษาแต่จิวในการสื่อสารในชีวิตประจำวันน้อยมาก จึงทำให้ไม่มีคนสนใจเรียนรู้ภาษาจีนแต่จิวเพิ่มขึ้น มีแต่จะลดน้อยลงทุกวัน และเมื่อใดที่ไม่มีคนสนใจที่จะเรียนรู้ และใช้ภาษานั้น แสดงให้เห็นว่าภาษานั้นกำลังจะค่อยๆสูญหายไป ในที่สุดถึงแม้ว่าภาษาจีนแต่จิวจะมีการใช้สื่อสารกันภายในในประเทศไทยมาเป็นเวลายาวนาน แต่ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงการเสื่อมความนิยมในการใช้ไปได้ การที่จะให้ภาษาจีนแต่จิวยังคงมีการใช้อย่างต่อเนื่องต่อไปคงจะเป็นเรื่องยาก จากการสัมภาษณ์ศาสตราจารย์หลิน หลุนหลุน ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนแต่จิวแห่งมหาวิทยาลัยซัวเถาได้กล่าวว่า คนรุ่นใหม่ในเมืองซัวเถาก็พูดภาษาจีนแต่จิวไม่ค่อยได้ แม้แต่ลูกของท่านเองก็มักจะใช้ภาษาจีนกลางพูดคุยเป็นส่วนใหญ่ การที่จะทำให้ภาษาจีนแต่จิวยังคงอยู่ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา ก็คือการทำพจนานุกรมภาษาจีนแต่จิว หรือสื่อวีดิทัศน์การสอนภาษาจีนแต่จิว แม้ว่าคนรุ่นใหม่จะพูดไม่ได้ แต่ก็ยังมีการสืบทอดประเพณี วัฒนธรรมในเทศกาลต่างๆ เช่น วันตรุษจีน วันไหว้พระจันทร์ เป็นต้น การยึดถือและยังคงปฏิบัติตามขนบประเพณี คงจะเป็นทางหนึ่งของการสืบทอดวัฒนธรรมจีนต่อไป

คำยืมเป็นวัฒนธรรมต่างประเทศอย่างหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทในด้านภาษา เมื่อมีการใช้คำยืมเป็นเวลานาน คำยืมเหล่านั้นก็ค่อยๆกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษาของประเทศนั้นไปโดยปริยาย ซึ่งคนรุ่นใหม่อาจไม่สามารถแยกแยะได้ว่าคำใดเป็นคำยืมบ้าง และมาจากภาษาอะไร ถึงแม้จำนวนชาวจีนแต่จิวรุ่นแรกที่เข้ามาเมืองไทยได้ล้มหายตายจากไปจนเหลือน้อยเต็มที แต่คำยืมภาษาจีนแต่จิวส่วนหนึ่งได้ฝังรากลึกกลงไปในภาษาไทยอันยาวนานแล้ว ซึ่งคำเหล่านี้ อาจ จะคงอยู่คู่กับภาษาไทยตลอดไป

กลุ่มตัวอย่างคำยืมภาษาแต่จิวในภาษาไทยที่ใช้สำรวจ

อาหารการกิน	คำเรียกขาน	คำกริยา	สิ่งของ	คุณลักษณะ	อื่นๆ
14 คำ	12 คำ	9 คำ	6 คำ	3 คำ	5 คำ
บะช่อ	เจ๊ก	เลียะพะ	ผ้าผวย	เซี้ยว	กาจิว
ไซเท้า	เถ้าซิว	ไป่วลี	เก๊ะ	เก๊กซิม	ไทกอ
กวยจี๊	ตี่๊งนั้ง	จ้อ	กอลี๊ยะ	โปเก	โซห่วย
เลียงฮุ้น	ฮวนนั้ง	เทียวไล้เทียวจื่อ	ซาเล้ง		โพยก๊วน
หมี่สั่ว	ลั่วลื้อ	ล่องจุ้น	อั้งโล่		ปาหี่
แฮกั๊น	จับกั๊ง	เจ๊ยะเต๊	เล่าเต็ง		

อาหารการกิน	คำเรียกขาน	คำกริยา	สิ่งของ	คุณลักษณะ	อื่นๆ
เกี่ยมอี่	ตัวปู้ย	ตัวอวย			
กะล่อจี่	ไต้อ้อง	ชูฮก			
โกยชีหมี	หลงจู้	พู่ซี่			
ต้อฮวน	อั่งม้อ				
หมีกึ่ง	อาตู้				
กู๊ปี้	แซเหมม				
จันอับ					
ชีเซ็กถ่าย					

เอกสารอ้างอิง

- อดุลย์ รัตนมันน์เกษม. (2551). *กำเนิดและวิวัฒนาการของคนแต่จิวอดีตถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ:บุณเภา.
- 曾仁山. (2011). *泰语潮州话借词语义异变情况及其原因* [J]. 宜春学院学报, (1), 140-142.
- 吴圣杨. (2006). *闽南方言与泰语中的汉语借词* [J]. 解放军外国语学院学报, (2), 46-48.
- 林伦伦. (2006). *潮汕方言和泰语的双向借词及其演变* [J]. 民族语文, (2), 24-30.
- 杨锡铭. (2004). *泰国潮州话初探* [J]. 韩山师范学院学报, (4), 31-38.
- 李泰盛. (2004). *泰国华文语言特点研究-----兼论潮州方言与泰语的接触交融* [D]. 南京: 南京大学博士学位论文.